

HINDUIZEM IN BUDIZEM

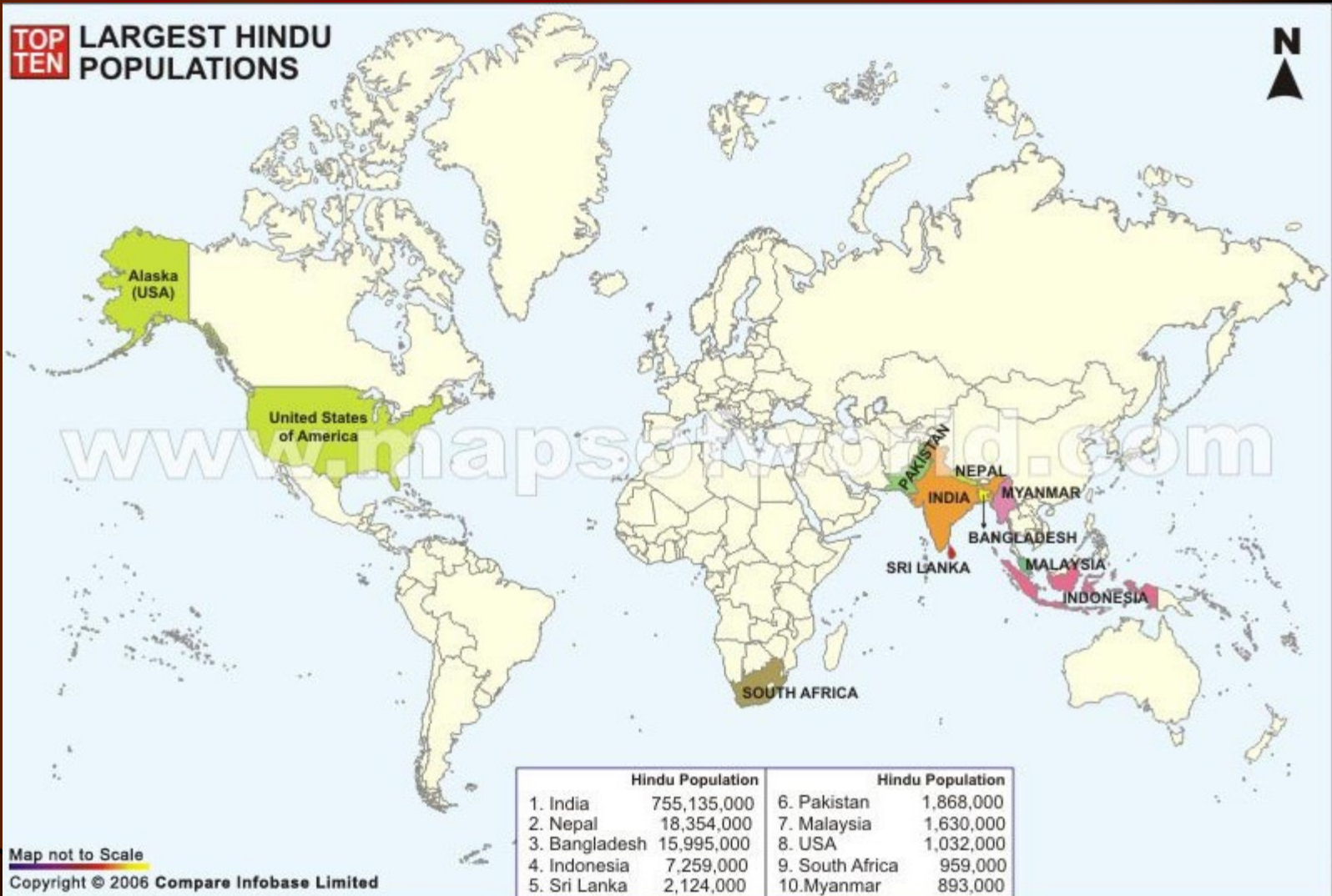
HINDUIZEM

- splošno velja za najstarejšo glavno svetovno religijo
- značilnost hinduizma je velika raznolikost verovanj
- izvira iz starodavne verske kulture iz leta 2000 pr.n.št.
- ima približno 1,05 milijarde vernikov, od katerih jih 96 % živi na Indijski podcelini

SIMBOL

RAZŠIRJENOST

NASTANEK

- Nastanek hinduizma se povezuje s starodavno kulturo, ki je cvetela v dolini Inda
- V času, ko so v Indijo vdrli Arijci, se je ta kultura končala
- Hinduizem se je razvil iz verovanja obeh teh ljudstev

BOGOVI

- Številni bogovi, več tisoč
- V vseh se izraža **brahman**
- **Brahman:**
popolna, nespremenljiva, končna
resničnost, ki po verovanju hindujcev
obstaja nad pojavi navadnega sveta.

TEMPLJI

- Mnogo templjev
- Obiskujejo jih le ob **praznikih in slavnostih**
- Pomembnejši so za hindujce v **zahodnih državah**, saj se tam sestajajo in skupaj molijo

MOLITEV

- Molitev poteka **doma**
- Središče čaščenja je **oltar**
- Vsak posameznik **sam odloča**, kateri bog ali boginja je zanj pomemben
- Na oltarju so predmeti, ki ustrezajo **petim čutom**

PRAZNIKI

- **Divali** se praznuje ob hindujskem novem letu novembra
- Divali je **praznik luči**
- Luč pomeni **znanje**

SVETE KNJIGE

- Vse omenjene knjige so napisane v **sanskrtu**, jeziku starodavne Indije
- Izvorni spisi: **Vede**
- **Pravni predpisi**
- Velika epa **Mahabharata** in **Ramajana**
- **Purane**

REKA GANGES

- Velja za **sveto reko** v Indiji
- Mrtve sežigajo, sledi pa seveda **ponovno rojstvo**
- Mnoge od njih, pa tudi pepel sežganih, **vržejo v reko Ganges**
- Hindujci praznujejo številne praznike, ob tem pa se tisoči **okopajo v sveti reki**

- Pomembna poteza hinduizma je **ljubezen do vseh živih bitij**
- Verjamejo, da so vsa izšla iz **Brahme**; vesolje, žival, človek, rastlina, tudi kamen – vse sestavlja celoto
- Pobožni hindujci so pogosto **vegetarijanci**. Krava in vrana sta **sveti živali** in ju ne sme ubiti nihče

BUDIZEM

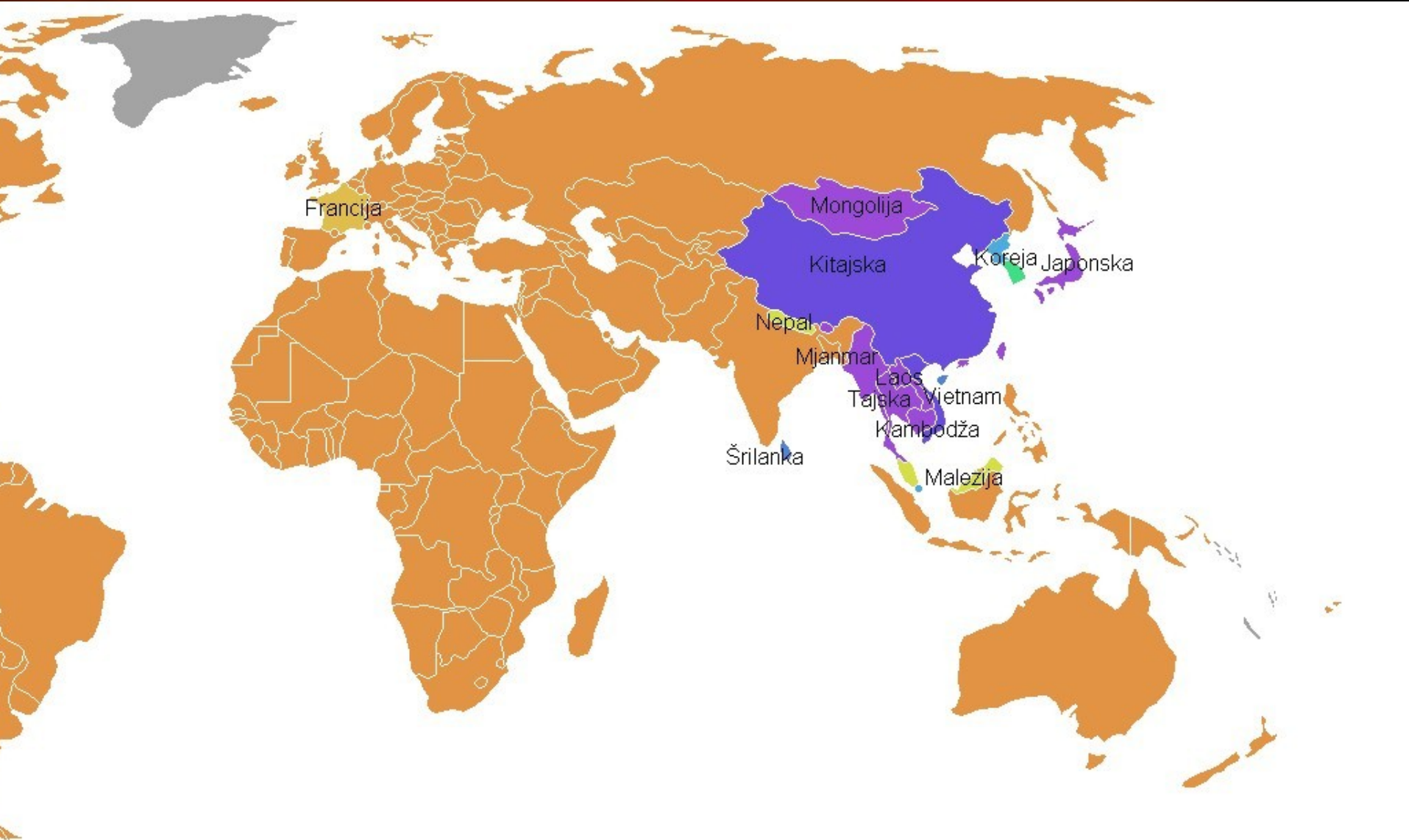
- Nastal je v **Indiji**
- Njegov utemeljitelj je bil **Sidharta Gautama**, ki je živel pred **2500** leti
- Zaradi njegove modrosti so ga imenovali **Buda**, kar pomeni **razsvetljeni**
- Na svetu je nad **500 milijonov** budistov, večinoma v deželah vzhodno od Indije

SIMBOL

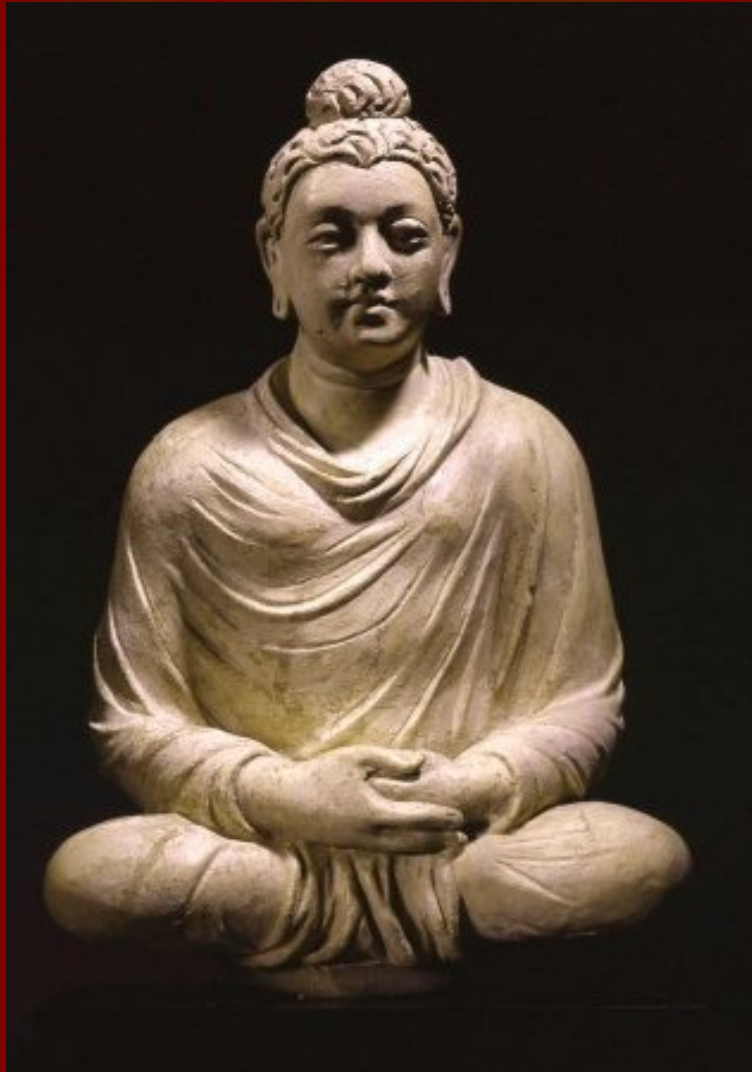

RAZŠIRJENOST

NASTANEK

- Začetek sega v leto 563 pr.n.št. – rojstvo princa Sidharte Gautame
- Njegov oče ga je hotel obvarovati pred resničnostjo življenja
- Kasneje se je soočil s prizori boleznih, smrti
- Odkril je pot zmernosti, doživel razsvetljenje in postal Buda, prebujeni

OSNOVNI NAUKI

- Budov prvi nauk: **nauk o štirih plemenitih resnicah**
- **1. resnica:** vse je trpljenje
- **2. resnica:** vir trpljenja v “žej”, ki odloča o reinkarnaciji
- **3. resnica:** bolečine se osvobodimo, ko odpravimo “žejo”, osvoboditev je **nirvana**
- **4. resnica:** kaže pot, ki vodi k prenehanju trpljenja

SREDNJA POT

Tudi **osmerna** ali **osemčlenska** pot, osem členov:

- 1. pravilno (ali pravo) **gledanje ali razumevanje**,
- 2. pravilno **mišljenje**,
- 3. pravilen **govor**,
- 4. pravilna **dejanja**,
- 5. pravilen **način življenja**,
- 6. pravilna **vztrajnost**,
- 7. pravilno **zavedanje**,
- 8. pravilna **zbranost**.

TEMPLJI

- V vseh budističnih deželah so **templji**, ki za bogoslužje niso pomembni
- Imenujejo se **pagode** – posebno oblikovan stolp
- **Stupe** – zaprte stavbe, ki naj bi vsebovale Budove posmrtne ostanke
- Poklonijo se s **hojo okrog stavbe** v smeri urinega kazalca

PRAZNIKI

- **Vesak** – praznovanje Budovega rojstva
- **Vasa** – umik v meditacijo, v deževni dobi
- **Praznik posvečenega zoba** (v Šri Lanki) –

Po cestah nosijo enega Budovih zob

SVETE KNJIGE

- Budove nauke so zapisali šele **po njegovi smrti**, prej ustno izročilo
- **Tipitaka (Tri košare)** obsega Budove izreke, njihove razlage in pravila za menihe, napisana je bila v **1. st. pr.n.š.** v Šrilanki.

ROMARSKI KRAJI

- **Lumbini** – Budov rojstni kraj
- **Bodh Gaja** – kraj njegovega razsvetljenja
- **Sarnath** – kraj njegove prve pridige
- **Kušinara** – kraj njegove smrti

VIR: Wikipedia